

Dokument ze zasedání

B8-1359/2015

9.12.2015

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě otázky k ústnímu zodpovězení B8-1110/2015

v souladu s čl. 128 odst. 5 jednacího řádu

o situaci v Maďarsku
(2015/2935(RSP))

Judith Sargentini, Benedek Jávor, Ulrike Lunacek, Monika Vana
za skupinu Verts/ALE

**Usnesení Evropského parlamentu o situaci v Maďarsku
(2015/2935(RSP))**

Evropský parlament,

- s ohledem na preambuli Smlouvy o Evropské unii (SEU), zejména na její druhou a čtvrtou až sedmou odrážku,
 - s ohledem zejména na článek 2, čl. 3 odst. 3 druhou odrážku a články 6 a 7 SEU a rovněž na články SEU a Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), které se týkají dodržování, prosazování a ochrany základních práv v EU,
 - s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie ze dne 7. prosince 2000, která byla vyhlášena dne 12. prosince 2007 ve Štrasburku a vstoupila v platnost společně s Lisabonskou smlouvou v prosinci 2009,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 10. června 2015 o situaci v Maďarsku¹,
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. března 2014 s názvem „Nový postup EU pro posílení právního státu“ (COM(2014)0158),
 - s ohledem na prohlášení komisaře Rady Evropy pro lidská práva ze dne 27. listopadu 2015 v návaznosti na jeho návštěvu Maďarska,
 - s ohledem na stanoviska Evropské komise pro demokracii prostřednictvím práva (Benátské komise) Rady Evropy týkající se Maďarska,
 - s ohledem na prohlášení Komise ohledně situace v Maďarsku učiněné v rámci rozpravy na plenárním zasedání Parlamentu dne 2. prosince 2015,
 - s ohledem na otázku Komisi o situaci v Maďarsku: opatření v návaznosti na usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. června 2015 (O-000140/2015 – B8-1110/2015),
 - s ohledem na čl. 128 odst. 5 a čl. 123 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že Evropská unie je založena na hodnotách úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin, a vzhledem k tomu, že tyto hodnoty jsou společné členským státům ve společnosti vyznačující se pluralismem, nepřipustností diskriminace, tolerancí, spravedlností, solidaritou a rovností žen a mužů (článek 2 SEU);
- B. vzhledem k tomu, že Listina základních práv EU zakazuje jakoukoli diskriminaci založenou zejména na pohlaví, rase, barvě pleti, etnickém nebo sociálním původu, genetických rysech, jazyku, náboženském vyznání nebo přesvědčení, politických či jakýchkoli jiných názorech, příslušnosti k národnostní menšině, majetku, narození, zdravotním postižení, věku nebo sexuální orientaci;

¹ Přijaté texty, P8_TA(2015)0227.

- C. vzhledem k tomu, že s náležitým ohledem na ustanovení Ženevské úmluvy ze dne 28. července 1951 a na její protokol ze dne 31. ledna 1967 týkající se postavení uprchlíků je v souladu se SEU a SFEU zaručeno právo na azyl;
- D. vzhledem k tomu, že nejnovější vývoj a kroky a opatření přijatá v posledních několika letech v Maďarsku vedly k prudkému zhoršení situace, mimo jiné pokud jde o svobodu a pluralitu sdělovacích prostředků, boj proti nesnášenlivosti a diskriminaci, lidská práva přistěhovalců, žadatelů o azyl a uprchlíků, svobodu shromažďování a sdružování, svobodu vzdělávání a akademického výzkumu, právo na rovné zacházení v souvislosti s náboženským vyznáním a přesvědčením, možnost, aby organizace občanské společnosti plnily svou úlohu bez překážek a omezování jejich práv, práva osob náležejících k menšinám, včetně Romů a LGBTI, fungování ústavního systému, nezávislost soudnictví a dalších institucí, které by měly v demokratickém státě vytvářet systém kontrol a vyvážených pravomocí, a řadu znepokojivých obvinění z korupce a střetu zájmů, jež oslabují právní stát;
- E. vzhledem k tomu, že Komise nereagovala na výzvu Parlamentu, uvedenou v jeho usnesení ze dne 10. června 2015 o situaci v Maďarsku, k zahájení podrobného sledování stavu demokracie, právního státu a základních práv v Maďarsku a k posouzení toho, zda nedochází k závažnému systémovému porušování hodnot, na nichž je podle článku 2 SEU Unie založena;
- F. vzhledem k tomu, že maďarský parlament schválil v červenci a září 2015 řadu novel týkajících se zejména zákona o azylu, trestního zákoníku, trestního práva procesního, zákona o státních hranicích, zákona o policii a zákona o národní obraně; vzhledem k tomu, že v předběžném posouzení upozornila Komise na řadu problémů a otázek týkajících se obsahu a provádění těchto změn; vzhledem k tomu, že dne 6. října 2015 zaslala Komise maďarské vládě administrativní dopis; vzhledem k tomu, že maďarská vláda na tento dopis odpověděla;
- G. vzhledem k tomu, že Komise ve svém prohlášení o situaci v Maďarsku učiněném v rámci rozpravy na plenárním zasedání Evropského parlamentu dne 2. prosince 2015 uvedla, že je připravena využít veškerých prostředků, které má k dispozici, včetně řízení o porušení Smlouvy, aby zajistila, že Maďarsko, stejně jako jakýkoli jiný členský stát, bude plnit své povinnosti vyplývající z právních předpisů EU a respektovat hodnoty Unie zakotvené v článku 2 SEU; vzhledem k tomu, že Komise má za to, že podmínky pro aktivaci postupu pro posílení právního státu nebyly v souvislosti s Maďarskem v této fázi splněny;
1. znovu opakuje svůj postoj vyjádřený v usnesení ze dne 10. června 2015 o situaci v Maďarsku, v němž odsoudil opakovaná prohlášení maďarského premiéra Viktora Orbána, jež podnítila debatu o možnosti opětovného zavedení trestu smrti v Maďarsku, odmítl veřejné konzultace na téma přistěhovalectví a související celostátní kampaň na velkoplošných reklamních panelech, kterou zahájila maďarská vláda, naléhavě vyzval Komisi, aby aktivovala první etapu postupu EU pro posílení právního státu, a požádal Komisi, aby předložila návrh na vytvoření mechanismu EU pro demokracii, právní stát a základní práva;
 2. připomíná, že pokud by reálně hrozilo, že některý členský stát závažným způsobem poruší hodnoty uvedené v článku 2 SEU, byl by zahájen „postup podle článku 7“;

3. kritizuje sérii uspěchaných legislativních opatření přijatých v uplynulých měsících, která v rozporu s Ženevskou úmluvou a jejím protokolem mimořádně ztížila přístup k mezinárodní ochraně a neoprávněně kriminalizují migranty a žadatele o azyl; zdůrazňuje své znepokojení, pokud jde o dodržování zásady nenavrácení; odsuzuje stále častější zadržování žadatelů o azyl a xenofobní rétoriku zaznívající i v komunikačních kampaních vlády, kdy jsou migranti spojováni se sociálními problémy a bezpečnostními riziky, což ještě více ztěžuje integraci těch nemnoha migrantů, kteří se v zemi nacházejí;
4. je přesvědčen, že všechny členské státy musí ve své legislativní a správní praxi důsledně dodržovat právo EU a že veškeré právní předpisy, včetně primárního práva všech členských států nebo kandidátských zemí, musí odrážet základní evropské hodnoty, totiž demokratické zásady, právní stát a základní práva, a být s nimi v souladu;
5. znovu vyjadřuje politování nad tím, že Rada na vývoj situace v Maďarsku nezareagovala; žádá Radu Evropské unie a Evropskou radu, aby uspořádaly diskusi a přijaly ohledně situace v Maďarsku závěry;
6. konstatuje, že tyto události vyvolávají v Maďarsku znepokojení, pokud jde o dodržování zásad právního státu, demokracie a lidských práv v posledních několika letech, a společně mohou představovat vznikající systémové ohrožení právního státu v tomto členském státě; je přesvědčen, že Maďarsko je zkouškou pro EU, která má ověřit její schopnost a ochotu reagovat na ohrožení a nerespektování jejích vlastních základních hodnot členským státem; se znepokojením bere na vědomí, že vývoj v některých dalších členských státech, například v Polsku, vykazuje varovné známky podobného oslabování právního státu jako v Maďarsku;
7. vyjadřuje politování nad tím, že Komise se nyní soustředí především na okrajové, technické aspekty právních předpisů a opomíjí trendy, vzorce a spojený účinek opatření na právní stát a základní práva; je přesvědčen, že zejména řízení o porušení Smlouvy ve většině případů nevedla ke skutečným změnám a nezajistila řešení situace v širších souvislostech; znovu naléhavě vyzývá Komisi, aby aktivovala první fázi postupu EU pro posílení právního státu, a aby tedy bezodkladně zahájila proces podrobného sledování stavu demokracie, právního státu a základních práv v Maďarsku, posoudila, zda nedochází k závažnému systémovému porušování hodnot, na nichž je podle článku 2 SEU Unie založena, včetně spojeného účinku řady opatření oslabujících demokracii, právní stát a základní práva, a aby zhodnotila, zda v tomto členském státě nenastalo systémové ohrožení právního státu, které by mohlo vést k reálnému riziku závažného porušování hodnot ve smyslu článku 7 SEU;
8. domnívá se, že Komise coby strážkyně Smluv zatím nepostupuje v souladu se svými povinnostmi a v souladu se společnými zájmy a hodnotami Unie; s politováním konstatuje, že tím, že Komise nebere v potaz připomínky Parlamentu, které opakovaně vyslovila většina poslanců, ani na ně odpovídajícím způsobem nereaguje, oslabuje zásadu vzájemné loajální spolupráce orgánů ve smyslu čl. 13 odst. 2 SEU; bere na vědomí rozhodnutí Komise ze dne 14. července 2015 pozastavit některé smlouvy v osmi programech financování z prostředků EU z důvodu použití příliš restriktivních kritérií výběru při zadávání veřejných zakázek v Maďarsku; vyzývá Komisi, aby pokračovala ve všech vyšetřováních a v plné míře využila veškerých dostupných legislativních nástrojů s cílem zajistit transparentní a řádné vynakládání prostředků EU

v Maďarsku v souladu s právem EU;

9. vítá registraci evropské občanské iniciativy, která vyzývá Komisi, aby navrhla uplatnění článku 7 SEU v souvislosti s údajným porušováním základních hodnot EU Maďarskem; pověřuje Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci, aby v souladu s čl. 83 odst. 1 písm. a) jednacího řádu vypracoval zvláštní zprávu o Maďarsku s cílem přijmout odůvodněný návrh vyzývající Radu k tomu, aby jednala v souladu s čl. 7 odst. 1 SEU;
10. znovu vyzývá Komisi, aby předložila návrh na vytvoření mechanismu EU pro demokracii, právní stát a základní práva, který se bude opírat o společné objektivní ukazatele a zajistí dodržování a vymáhání Listiny a Smluv, jež podepsaly všechny členské státy, a aby každoročně prováděla na základě nediskriminačních a rovných podmínek nestranné hodnocení stavu lidských práv, demokracie a právního státu ve všech členských státech, do něžž zahrne hodnocení vypracované Agentury EU pro základní práva, spolu se závaznými mechanismy nápravy s cílem překlenout existující mezery a umožnit automatickou postupnou reakci v případě porušování zásad právního státu a základních práv na úrovni členských států;
11. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Komisi, Radě, předsedovi, vládě a parlamentu Maďarska, vládám a parlamentům členských států a kandidátských zemí, Agentuře EU pro základní práva, Radě Evropy a Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě.